

La Humanitat

Any III : Núm. 400
Barcelona, dilluns, 20 de febrer de 1933

Redacció i Administració: Ronda Sant Pere, 11, pral. : Telèfons 24646 i 24647
Impremta: Muntaner, 49 :-: Telèfon 31518

Fundador: LLUIS COMPANYS

Com veuen les dretes el problema de la cultura

Segons «La Epoca» els Estats no deuen augmentar llurs pressupostos d'Instrucció Pública

«La Epoca» publica, en lloc preferent, unes dades estadístiques del pressupost d'Instrucció Pública de França i en treu aquesta conclusió:

«En las escuelas libres el alumno no cuesta nada al Estado; en la escuela pública el Estado francés gasta 900 francos por alumno.»
I després de dir que des del 1880 fins a la data s'ha decuplicat el pressupost francès d'Instrucció Pública, afirma xiroiament: «El laicismo és la ruina económica».

Per això «La Epoca» és partidària de les escoles confessionals i de tota mena d'escoles religioses en les quals l'alumne ha de pagar l'ensenyament. Així no costa cap dinar a l'Estat!

Quina manera més bonica de veure les coses! I l'alumne que no pugui pagar els seus estudis, que es fumi, no? La qüestió és que l'Estat no despenqui diners per aixecar el nivell cultural del poble. Fora més encertat que el diner que es destina a ensenyament es dediqui al culte i a la ciència i que després aquesta ensenyi el que vulgui i com vulgui!

«Mireu que dir aquestes coses en lloc d'oferir com es mereix un país que en mig segle ha augmentat deu vegades el seu pressupost d'Instrucció Pública, per a bé de França i de la civilització! Decididament «La Epoca», en les xacres propies de la seva edat avançada, comença a donar mostres de desvari...»

El senyor Pere Mies, conseller d'Agricultura i Economia, parla de la necessitat de cercar nous mercats a la producció agrícola de Catalunya

El nou conseller d'Agricultura i Economia, senyor Pere Mies i Codina, porta als Consells de la Generalitat l'entusiasme de la joventut i l'experiència i els coneixements d'una actuació intensa i dilatada en la vida política i en l'especialitat en la qual haurà de dedicar-se.

El senyor Mies i Codina pertany a aquella generació republicana, dels Layret, Companys, Humbert Torres, Espanya, és a dir, a la d'aquella Joventut Escolar Universitària que va donar un nombre considerable de prestigis a la política de Catalunya.

Advocat de prestigi des que va començar a exercir la carrera, fou elegit regidor de l'Ajuntament de Lleida

amb Humbert Torres, en ocasió d'un memorable triomf de Joventut Republicana a la republicanesima ciutat de Lleida.

I fou també Pere Mies, junt amb Humbert Torres, els que imposaren a les sessions consistorials l'ús del català en les discussions, car fins aleshores els debats es desenrotllaven en castellà o en una cosa que volia semblar-ho.

Elegit, anys després, diputat provincial, en l'extingida Mancomunitat de Catalunya, li fou donat el càrrec de conseller d'Agricultura, que ja aleshores li fou atorgat precisament en atenció a haver-se especialitzat en l'estudi dels problemes del camp.

Així que l'anem a trobar perquè ens digui alguna cosa dels seus propòsits al cap del Departament que ha de regir, tracta d'excusar-se al·legant que amb prou feines si havia tingut temps d'informar-se dels afers que hi havia pendents.

—Es molt i molt important—ens diu—el que es pot i s'ha de fer en aquest ram de les activitats a Catalunya. N'hi ha prou a tenir en compte que la producció agrícola i ramadera de Catalunya assoleix una xifra aproximada de dos milions de pesetes, i que la immensa majoria dels catalans es dedica a l'agricultura. Cap altre ram de la producció, indústria, comerç, mines, produeix tant ni abasta tantes persones. Amb això n'hi ha prou perquè li sigui dedicada una atenció preferent.

—¿Us proposeu realitzar ara iniciatives que en els temps de la Mancomunitat no podien realitzar-se?

—Es possible. Els temps han canviat, i l'Estatut concedeix uns horitzons més amplis a la nostra actuació.

Interessa, principalment—segueix dient—tenir en compte que la principal producció agrícola catalana es dedica a l'exportació. L'oll, l'avellana, l'ametlla, la patata primerenca i la fruita fresca s'exporten en gran quantitat a l'estranger, i és l'exportació la font principal de riquesa dels nostres agricultors. La política de contingents que es va imposant a l'estranger va tancant els mercats a la nostra producció, i és, per tant, un problema urgentíssim obrir-n'hi de nous.

Referent a aquest particular, tinc una infinitat de suggerències i estic realitzant estudis, i confio obtenir resultats satisfactoris.

—¿Us proposeu intervenir en el plet dels rabassaires?

—Aquest és un afer que està estudiant la Comissió jurídic-assessora, i, segons les noves que han arribat fins a mi, el Govern de la Generalitat ho tindrà informat aviat. Indubtablement aquesta és una qüestió a la qual s'haurà de donar una solució ràpida, definitiva i justa.

Opino—segueix dient—que en allò que sigui emmoltable a les ca-

racterístiques del nostre país, haurem d'anar aplicant la llei agrària aprovada per les Corts de la República. Com sigui que en el que es refereix a política social-agrària l'Estatut ens concedeix atribucions legislatives, ha d'ésser cosa fàcil emmoltable la nostra legislació a les modalitats del nostre poble, i en allò que crec que la tasca, encara que extensa, no ha d'ésser costosa.

—¿Podeu dir-nos alguna cosa referent als vostres propòsits al Departament d'Economia?

—Em dedico intensament a estudiar els assumptes del meu despatx treballant-hi deu hores diàries. ¿No us sembla que això ho podríem deixar per a un altre dia?

ELS SINISTRES MARITIMS

El vaixell «Peña Castillo» ha naufragat prop d'Astúries, i s'han ofegat deu tripulants dels onze que formaven l'embarcació

Madrid, 20. — El secretari del ministre de la Governació, senyor Naya, al rebre a primeres hores de la tarda als periodistes, els ha manifestat que segons li havia comunicat el governador civil d'Oviedo, el vaixell «Peña Castillo», de 350 tones, de la matrícula de Bilbao, amb onze tripulants, naufragà en aigües de Lueca. Solament s'ha salvat el mariner Nicolau Berturen, de 42 anys, natural de Bermeo. Manquen el capità, natural de Zumaya, dos tripulants gallecs, un asturià i sis de Bermeo. El vaixell procedia de Tapias de Casalego.

«Que governi un republicà, qualsevol que sigui, amb tal que deixin el Govern els ministres socialistes»—ha dit el senyor Lerroux

Madrid, 20. — Durant la tarda i nit del dissabte, circularen per Madrid notícies i rumors diversos, d'índole política. Circulà, en alguns medis, la notícia o rumor d'una entrevista del senyor Lerroux amb el cap de l'Estat, que es deia que s'havia celebrat al matí. Per tal d'interrogar-lo sobre la suposada entrevista, un periodista visità el cap dels radicals, al seu domicili particular.

—No puc dir-vos res—digué el senyor Lerroux— perquè no hi ha hagut tal entrevista. Pudeu desmentir el rumor rotundament. Precissament, per decisió pròpia, no oculo al Palau presidencial. Hi vaig estar el dia que complimentà la Cambra al President de la República, i no hi he tornat. Procediré així deliberadament, i he fet arribar al senyor President una explicació de les causes de la meua actitud a l'objecte que no pugui atribuir-se a des-cortesia. No vull donar lloc a que pugui creure's que rebo inspiracions presidencials i menys que els meus actes obeeixin a ella. Això no seria propi de la missió del cap de l'Estat, ni de la dignitat d'un cap de partit. No vull tampoc que en res d'això es barregi de tal manera el cap de l'Estat, que està per damunt dels partits.

Haureu llegit—afegí—que el senyor Didac Martínez Barrios estigué ahir, divendres, a Palau. Complimenta mentalment el President. Això és tot. Naturalment, que vingué a donar-me compte de l'Audiència. I res més.

—Fou al matí?

—Sí; al matí.

Després—afegí—el vaig veure, i res més. Ja comprendreu que jo no anava a demanar al President intervencions! Seria impropri i fins poc respectuós.

—El que es diu—objectà el periodista—és el contrari: crida, intervenció, o mediació presidencial.

L'amor que el Borbó té a Espanya

«SI CREMA QUE CREMI», DIGUE L'EX-REI EN EL CURS D'UNA CONVERSA EN QUE HOM PROJECTAVA UNA CONSPIRACIO

Fa uns mesos, el Borbó no havia perdut encara l'esperança...

En el mes de maig darrer convocà el comitè encarregat de dirigir la conspiració monàrquica i va exposar el seu pla:

—Cal produir un aixecament a les Bascongades i aconseguir alhora la sublevació de les guarnicions de Barcelona i Saragossa.

—Jo crec—va dir un dels vocals del comitè—que potser fóra convenient de consultar cert general.

—Aqueix individu—replicà enfurismat l'ex-rei—no mereix ni que el nomenem! Em va abandonar, i ni a l'hora de la meua mort no el perdonaré!

—Potser el susdit general volia evitar mals més grans. I si Espanya hagués cremat pels quatre costats?

—I, què importava que cremés?—va cridar el Borbó.

Els reunits, astorats, romangueren callats. L'ex-rei encara afegí: —No vull res d'ell. Podia haver-me defensat i no hauria passat res. Unes metralladores haurien escorbrat la xurma dels carreis de Madrid...

Tots els altres reunits discreparen de l'ex-rei. Fins que aquest, finalment, va cedir; però no pogué ocultar la seva intenció, aquesta intenció maquiavèlica i sinistra que fou la característica de la seva actuació de monarca absolutista, i digué, en el moment de jurar, com els gitano:

—Que es faci el miracle i que el faci el diable! Però juro que si triomfem, encara que sigui ell qui ens porti el triomf, me les pagarà!... Per aquestes!

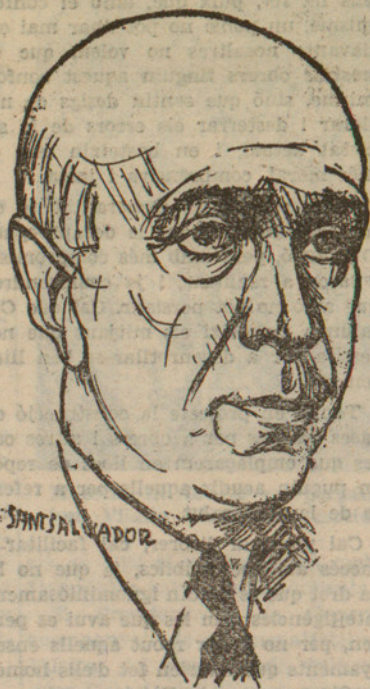
...I va besar una creu que formà amb els dos dits índexos...

UNA NOTA DEL SENYOR VALDEORIOLA

ELS REGADIS D'URGELL

Lleida. — El comissari de la Generalitat, senyor Valdeoriola, com a president de la Comissió gestora dels regadius d'Urgell, ha tramès un ofici als alcaldes de la zona d'Urgell i a tots els síndics particulars i a la Societat del Canal, comunicant-los que, previ acord de la reunió, haguda per l'esmentada Comissió gestora, s'autoritza la Societat del Canal perquè pugui tancar l'aigua el dia 21 d'aquest mes amb l'objecte de procedir a les reparacions i neteja necessàries.

En l'esmentat ofici es diu que, als efectes de l'abastiment de la població, és probable que no funcioni el Canal fins el dia 10 de març vinent.

hores els debats es desenrotllaven en castellà o en una cosa que volia semblar-ho.

Elegit, anys després, diputat provincial, en l'extingida Mancomunitat de Catalunya, li fou donat el càrrec de conseller d'Agricultura, que ja aleshores li fou atorgat precisament en atenció a haver-se especialitzat en l'estudi dels problemes del camp.

Així que l'anem a trobar perquè ens digui alguna cosa dels seus propòsits al cap del Departament que ha de regir, tracta d'excusar-se al·legant que amb prou feines si havia tingut temps d'informar-se dels afers que hi havia pendents.

—Es molt i molt important—ens diu—el que es pot i s'ha de fer en aquest ram de les activitats a Catalunya. N'hi ha prou a tenir en compte que la producció agrícola i ramadera de Catalunya assoleix una xifra aproximada de dos milions de pesetes, i que la immensa majoria dels catalans es dedica a l'agricultura. Cap altre ram de la producció, indústria, comerç, mines, produeix tant ni abasta tantes persones. Amb això n'hi ha prou perquè li sigui dedicada una atenció preferent.

—¿Us proposeu realitzar ara iniciatives que en els temps de la Mancomunitat no podien realitzar-se?

—Es possible. Els temps han canviat, i l'Estatut concedeix uns horitzons més amplis a la nostra actuació.

Interessa, principalment—segueix dient—tenir en compte que la principal producció agrícola catalana es dedica a l'exportació. L'oll, l'avellana, l'ametlla, la patata primerenca i la fruita fresca s'exporten en gran quantitat a l'estranger, i és l'exportació la font principal de riquesa dels nostres agricultors. La política de contingents que es va imposant a l'estranger va tancant els mercats a la nostra producció, i és, per tant, un problema urgentíssim obrir-n'hi de nous.

Referent a aquest particular, tinc una infinitat de suggerències i estic realitzant estudis, i confio obtenir resultats satisfactoris.

—¿Us proposeu intervenir en el plet dels rabassaires?

—Aquest és un afer que està estudiant la Comissió jurídic-assessora, i, segons les noves que han arribat fins a mi, el Govern de la Generalitat ho tindrà informat aviat. Indubtablement aquesta és una qüestió a la qual s'haurà de donar una solució ràpida, definitiva i justa.

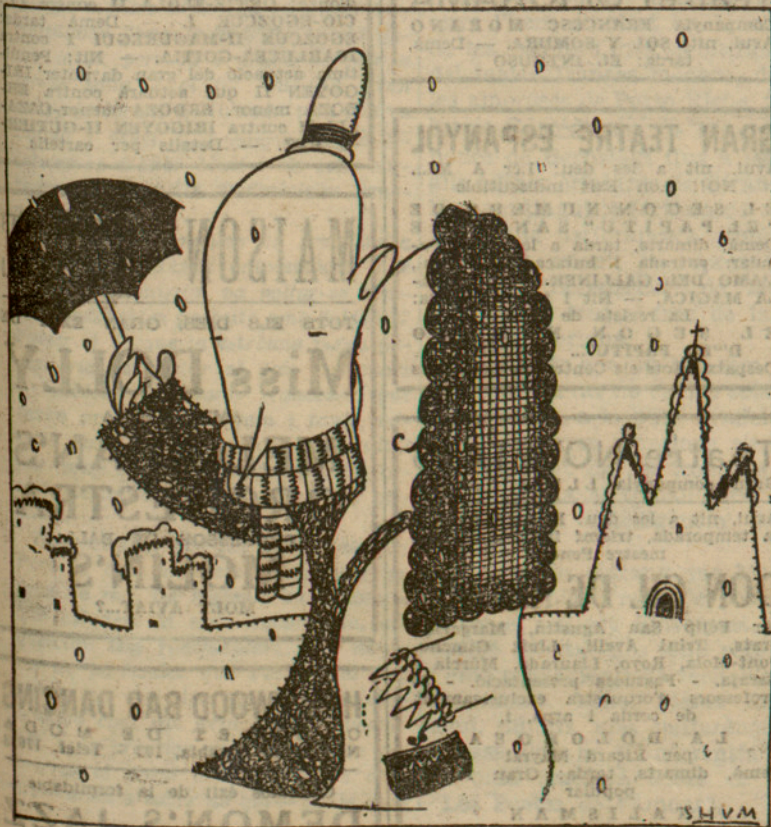
Opino—segueix dient—que en allò que sigui emmoltable a les ca-

Conseqüències de l'obstrucció radical

En una manifestació dels elements de comerç d'Alacant, a favor d'una carretera, es produïren alguns incidents

Alacant. — Elements del comerç demanaren permís per a celebrar una manifestació apolítica, per tal de sol·licitar que sigui una realitat la construcció de la carretera a la platja de Sant Joan, el projecte de la qual està paralitzat al Parlament per culpa de l'obstrucció de la minoria radical.

Assistiren a la manifestació més de sis mil persones. En passar els manifestants per davant del Cercle Radical, es produïren algunes protestes, i alguns radicals preferiren cridar contra el Govern. Intervingué la força pública, i evità que es produís alguna topada.

—Aquests republicanis ens ho malmeten tot.

(Segueix a la pàgina vuit)